

Helhetslyftet – Slutrapport Vänersborgs Röda korsets krets

AMIF 2022/20356811

Thanaa Morshed

Bosse Carlsson

Medfinansieras av
Europeiska unionen

Datum: 2025-05-20

Dokumentnamn: Helhetslyftet – Slutrapport Vänersborgs Röda korsetskrets

Kontaktperson: Thanaa Morshed

Projektnummer: AMIF: Helhetslyftet, 20356811

Telefon: 073-623 40 47

E-post: thanaa.morsed@redcross.se

Sammanfattning

Sammanfattningsvis så har detta projekt förgyllt vardagen för Vänersborgs Röda Korskrets. Det har utvecklat tankar och verksamhet inom området hjälpverksamhet som är vårt huvuduppdrag, Eftersom vi är djupt engagerade i Asylboendet Restad Gård och dom boende där i många migrationsfrågor så har vi genom Helhetslyftet på olika sätt kunnat hjälpa riktade målgrupper att vara stärkta den dagen dom lämnar asylboende för en ny framtid i någon kommun.

Vi har utvecklat nya arbetsmetoder och tankesätt. Vi har återinvesterat utbetalda overheadmedel i projektet som använts till översättning av betyg, inköp av speciella kurser. Reskostnader bl.a.

Röda Korset har också framgångsrikt utvecklat samarbetet med andra aktörer bl.a Restad Gårds utbildning, Support Group samt Dalslands Folkhögskola till ett samarbete som idag innebär att vi söker ett nytt AMIF projekt till Restad Gård med prel. start hösten 2025 om ansökan beviljas.

Analys baserad på projektresultat

Det finns en stark energi, arbetskraft och arbetsvilja bland unga på asylboenden.

Väntetiden för uppehållstillstånd – som ibland kan pågå i flera år – utgör en viktig möjlighet som bör tas till vara, innan hoppet gradvis försvinner dag för dag. Genom att agera i tid kan vi bidra till att individen behåller en god psykisk hälsa och blir bättre rustad för framtiden.

Det är därför nödvändigt att använda denna period till att förbereda asylsökande och ge dem de färdigheter som krävs för att snabbt etablera sig på arbetsmarknaden efter beviljat uppehållstillstånd.

Ju mer som investeras under väntetiden, desto mindre blir belastningen efteråt – både i form av tid, pengar och samhällliga resurser.

Dessa förberedelser gynnar även samhället genom att tillföra en färdigutbildad och motiverad arbetskraft.

Fokus bör därför ligga på att identifiera de mest effektiva sätten att använda väntetiden som en förberedelse inför framtiden

Innehåll

Sammanfattning.....	2
Innehåll.....	3
Inledning	4
Projekt mål för Helhetslyftet.....	4
Beskrivning av insatsen.....	5
Resultat.....	8
Samverkan.....	10

Inledning

Helhetslyftet, var ett projekt som pågick mellan september 2022 till och med maj 2025. Projektet var finansierat genom medel från Asyl- och migrationsfonden (AMIF) och projektägare var Styrelsen för folkhögskolorna i Västra Götalandsregionen med projektledning förlagd på Folkhögskoleförvaltningen. Syftet med projektet var att tillhandahålla ändamålsenliga utbildningar som var anpassade till målgruppens behov där målgruppen var tredjelandsmedborgare (medborgare i länder utanför EU/EES). De utbildningsinsatser som projektet innefattade skulle utgå från tanken om att kombinera yrkesstudier med studier i svenska och/eller andra förberedande insatser inför arbetslivet. Vidare var målet med Helhetslyftet att minska arbetslösheten och öka känslan av delaktighet i samhället hos tredjelandsmedborgare. Då det finns ett samband mellan hälsa, livssituation och möjlighet att ta till sig utbildning hade projektet även inkluderat insatser med hälsokommunikation och föräldrastöd för deltagarna i projektet.

Projektet genomfördes med partners från region, kommun och civilsamhälle i 17 kommuner i Västra Götaland och Halland.

Projektpartners ansvarade för olika slags insatser för deltagarna, så som Nästa steg, Kombinationsutbildningar, Förberedande jobbspår kommun och Förberedande jobbspår folkhögskola. För att behålla en sammanhållen projekttidé fanns utöver projektledningen även samordnare för de olika insatserna som har koordinerat de olika delarna i projektet. Denna slutrapport syftar till att beskriva det arbete som Vänersborgs Röda korsets krets genomförde i Helhetslyftet, redovisa projektresultat samt lyfta fram utmaningar och vilka delar som kommer att tas med i det fortsatta arbetet.

Projekt mål för Helhetslyftet

Helhetslyftet hade tre framskrivna projekt mål för deltagarna samt för verksamheterna;

- 1) ökade kunskaper i svenska språket
- 2) ökad anställningsbarhet där individuella förutsättningar matchar arbetsmarknadens behov
- 3) utvecklade metoder, arbetssätt och samverkansformer för arbetet med integration.

Inom Vänersborgs Röda korsets krets har vi arbetat med projektmål 1,2, 3 och beskriver vårt arbete med dessa mål i denna slutrapport för Helhetslyftet. I projektet tog projektpartners fram en förändringsteori med mål uppdelat på organisation, ledning och medarbetare samt deltagare. Dessa har sedan följts upp utifrån ett systematiskt kvalitets- och utvecklingsarbete där inrapportering skett genom kontinuerlig dokumentation, vilket i sin tur utgjort underlag i de diskussioner som genomförts på dialogmötena. Dialogmötena har skett mellan projektpartners och projektledning och syftat till att skapa reflekterande lärtillfällen. Systematiken och återkommande diskussioner har bidragit till att områdena nedan har kunnat utvärderas, utvecklas och bidragit till förbättrade arbetssätt.

Organisation

- Upparbetade samarbeten mellan organisationer i projektet.
- Metoder kring samarbete, samverkan och samordning.
- Insatserna är anpassade efter deltagarens behov och förutsättningar samt samhällets kompetensförsörjningsbehov.
- Metodutveckling av kombinationsutbildningar.
- Metodutveckling av BIP samt SKAPA-verktyg för deltagare.

Ledning och medarbetare

- Ledning och medarbetare har ett långsiktigt perspektiv på kedjan av stöd och insatser för deltagarens väg mot arbete.

Deltagare

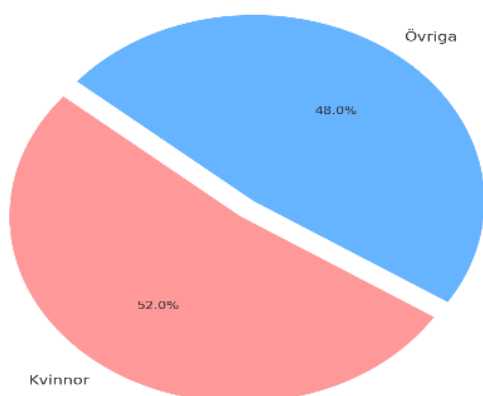
- 60 % av deltagarna anger att insatsen inom Helhetslyftet har varit till hjälp för deras integration.
- 60 % av deltagarna har ökat sina förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden enligt BIP.
- 80 % av språkdeltagarna har förbättrat sina kunskaper i svenska enligt GERS eller SFI.

Beskrivning av insatsen

Grundläggande Kunskap om det svenska samhället, Yrkes och jobbförberedelser.

Målet var att nå 100 deltagare, men vi har registrerat 125 deltagare varav 65 kvinnor som är lika med 52 % Kvinnor och 48 % Män

Fördelning av deltagare: Kvinnor och Övriga

Vad var bakgrunden till att ni var med i projektet?

En anledning var att utveckla arbetet med målgruppen asylsökande. Vi som organisation möter dessa människor kort efter dom anlänt till Sverige och de bör få ett så positivt bemötande som möjligt.

Kunna möta den asylsökande tidigt i processen med att skapa sig ny framtid och framtidstro. Boendet inne på en anläggning som Restad Gård kan snabbt övergå i passivitet och misstro till möjligheter.

- Genom detta arbete har vi lyft fram en ofta osynlig del av samhället – flyktingen – och belyst deras potential, behov och vilja att bidra.
- Vi har tagit nya vägar och genomfört insatser som Röda Korset tidigare inte prövat, vilket har öppnat upp för innovativa arbetsätt i flyktingmottagandet.
- Samtidigt har vi dragit nytta av Röda Korsets långa erfarenhet och omfattande nätverk, vilket gett styrka och räckvidd åt våra nya initiativ. Dessa insatser kompletterar och förstärker våra traditionella metoder, och visar hur vi utvecklas arbetet och göra ännu större skillnad.

Vad ville ni uppnå eller bidra med?

Framtidstro och möjligheter.

- Insatsen har varit mer träffsäker än tidigare, med tydligt fokus på målgrupperna och en planering som utgått från deras faktiska behov.
- Vi har genomfört omfattande åtgärder med särskilt fokus på asylsökandes psykosociala hälsa.
- En central del i arbetet har varit att stärka kvinnors roll, med syftet att de ska känna sig lika mycket värda och delaktiga som män.

- Vi har erbjudit motivationshöjande aktiviteter samt grundläggande samhällsinformation – både i grupp och genom individuellt stöd.

Hur ser er organisation ut?

För Röda Korset så tillsatte vi direkt en Kompetenssamordnare som fick helhetsansvaret för projektet. Till detta fick en ledamot ur styrelsen uppdraget att ha ett specialansvar som stöttning och dialogpartner.

Vilken rollfördelning hade ni och vilka ansvarsområden?

- En kompetenssamordnare.
- En styrelserepresentant

Hur arbetade ni med er insats i Helhetslyftet?

Vi hade lite svårt att finna vägar in i projektet vid uppstarten och tog därför kontakt med projektledningen som gav oss förslag och vägar in i projektet att starta upp med.

Steg A, afghanska kvinnor:

Många asylsökande från Afghanistan har aldrig upplevt likabehandlingsprincipen vilket är en av Röda Korsets sju viktiga värdegrunder. Röda Korset arbetar vi för att stärka kvinnorollen, samtidigt som vi strävar efter att stärka och tydliggöra fadersrollen i vardagslivet.

1. Ett av syftena med denna studieplan är att överbrygga klyftan mellan barns förmåga och kunskap, och deras föräldrars förmåga och kunskap, för en bättre framtid för hela familjen, särskilda insatser därför ges om föräldrarollen.
2. Hjälpa dem med att planera deras yrkesmässiga framtid. sedan stödjade dem med information, kunskap och i samhällserfarenhet för att uppnå detta mål, vi kopplade därför en yrkesvägledare till projektet för att stärka uppdraget.
3. Vi har gjort fältbesök och studiebesök hos olika samhällsinstitutioner.

4. Gett insikter och kunskaper inom olika ämnesområden: Allemansrätten, Vad innebär svensk demokrati? Grundläggande Internetutbildning, Föräldrars roll i skolan, Vad händer om jag blir sjuk? Hälsofrågor, Löner och skatter, Konsumentfrågor, Svenska samhället, Svensk kultur och dess traditioner.

- *Steg U, akademisk grupp:*

Grupp för de som har erfarenhet eller yrkesbakgrund, eller de som har universitetsexamen.

Vi stödjer vägen till arbete genom tre parallella spår:

1. Formella förberedelser – Hjälp med dokument, CV, personligt brev, Översätta universitetsexamen, och validering av utbildning via UHR.
2. utbildning:
  - Teori: Yrkespråk och kurser – Språkstöd och yrkesinriktade utbildningar.
  - Praktisk: Svenska systemutbildningar. Beroende på specialitet, till exempel Ekonomiutbildning – Grundläggande kunskap om ekonomi och svenska skattesystemet.
3. Ökad möjlighet till praktik och arbete genom våra breda nätverk.

Vilka nya arbetssätt eller modeller var tänkta att testa?

Vi hade ingen färdig plan från början, men det arbete vi nu har genomfört har vuxit fram, utvecklats och formats steg för steg under projektperioden.

Resultat

18 deltagare med truckförarkort – två har fått arbete

20 deltagare genomförde kurs i svenskt ekonomisystem – två av dem arbetar nu med bokföring.

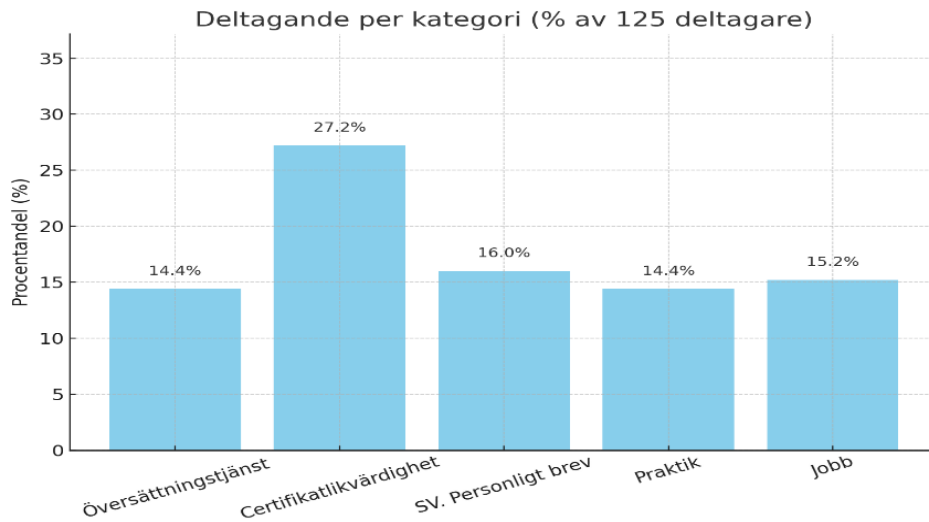
6 deltagare med utländsk lärarexamen har fått praktik på tre skolor under 2024–2025, två i matematik, två i engelska, en i musik och en i idrott.

En deltagare har avslutat en masterutbildning i Sverige.

4 deltagare går en distansutbildning inom IT.

En deltagare har slutfört simlärarutbildning

3 deltagare spelar fotboll på ett fotbollslag i tredje divisionen

Vilka kvalitativa mål uppnådde ni, ex hälsoeffekter?

Ibland räcker det för en människa att ha ett hopp att sträva mot och ett mål som ger riktning under väntetiden. Det hjälper personen att bevara hoppet, gå hemifrån varje dag för att studera språk, samhällsinformation, och utveckla sina färdigheter. Detta är i grunden psykisk hälsa.

En deltagare som är även taekwondotränare och idrottslärare. Han leder två kurser, en Zumbakurs och en taekwondokurs på kvällarna.

Att tillsammans titta på sportmästerskap, särskilt fotbollsfinaler på kvällarna i Röda Korsets hus.

Att hjälpa deltagaren att återuppliva hoppet, planera sin framtid under väntetiden och sträva efter att uppnå den ger bättre hälsa i sig.

Hur uppnådde ni de mål som ni tänkt?

Genom ett integrerat arbete mellan oss och våra partners, och användningen av vårt breda kommunikationsnätverk.

Har ni använt er av nya arbetsmetoder?

En av våra metoder var att hjälpa till med försäkringar. Flyktingdeltagarna hade inga personnummer så de var inte försäkrade, därför skulle de inte kunna få praktik. Vi kunde förse dem med försäkring via Röda Korset och dessutom ordna transport till och från praktikplatsen.

Genom ett bra samarbete med skolchefer i Vänersborgs kommun fick sex deltagare med lärarbakgrund en helårspraktik på skolan, oavsett deras språkkunskaper. De fick möjlighet att vara lärarassistenter på olika skolor. Detta gav dem möjlighet att lära sig om det svenska skolsystemet, hur skolor fungerar. De förbättrade sina språkkunskaper, ökade integrationen och de kunde förbereda sig som lärare under väntetiden. De var, enligt rektorernas och lärarnas åsikt, fantastiska resurser i att hjälpa till i skolan.

Har det skett andra förändringar i ert arbete?

Vi började arbeta individuellt, sedan tillsammans med *Restad gårds utbildning*. Sedan påbörjades ett samarbete med Dalslands folkhögskolskola. Efter det kunde vi samverka och ställa gemensamma mål för oss alla för att förbereda och rusta deltagarna, genom att involvera dem i alla våra och våra partners insatser.

Samverkan

- Vilka har ni samverkat med och varför?

I huvudsak med organisationer som verkar på Restad Gård. Utöver dessa Dalslands Folkhögskola, Vuxenskolan samt privata utbildningsaktörer där vi köpt insatser.

- Hur har ni arbetat med gemensamma mål för att uppfylla projektets mål?

Med organiserade planeringsträffar och uppföljningsmöten

- Vem har haft yttersta ansvaret för att samverkan ska fungera?

Röda Korsets Kompetenssamordnare

- Finns det aktörer som ni skulle önskat samverka med mer och varför?

Vi har delvis samverkat med Arbetsförmedlingen. Vi hade också under en tid en f.d. studievägledare från Arbetsförmedlingen som volontär i projektet

- Vilka delar av den samverkan som har funnits inom projektet kommer att leva vidare efter projektet? Kommer den samverkan att formaliseras genom tex avtal (ex lokal överenskommelse) eller liknande (ex yrkesråd)?

En mycket stor del då vi nu går vidare och söker ett nytt AMIF projekt.

Berättelse från deltagare

Här är vår deltagare som är på väg mot att skaffa legitimation som apotekare i Sverige – trots att hon fortfarande väntar på uppehållstillstånd. Hon har arbetat som apotekare i sitt hemland och har nu tagit sig igenom mer än halva vägen mot svensk legitimation.

Ekonomikursen

Frisörkursen

Första hjälpen

Truckförare kurs

Infotbildning/ besök från Polisen

Arbetsvägledare träff

Rörelse och utomhusaktiviteter

Erfarenheter och implementering

Vilka erfarenheter tar ni mer er från projektet.

För Röda Korset var hela projektet ett nytt arbetssätt. Arbetet i vardagen med läxhjälp för barn och vuxna hade vi bedrivit men projektet gav oss helt nya utmaningar. Det gav oss också helt nya förutsättningar då vi använde anslagna medel till återinvesteringar i projektet: bl a till resor, kurskostnader, översättningar av betyg.

Vad kommer ni att ta med i ert fortsatta arbete? Organisatoriskt, rutiner, arbetssätt, samverkan, modeller, förhållningssätt etc.

Vänersborgs Röda Korskrets är nu huvudsökare för ett nytt AMIF projekt Samhällskompassen förlagt till Restad Gård. Medsökande partners är Dalsland Folkhögsskola , Restad Gårds Utbildning samt Support Group Network. Denna projektansökan har sitt ursprung i den samverkan mellan olika aktörer som växt fram med arbetet inom Helhetslyftet och kommer om nytt projekt beviljas utvecklas fortsatt.

Vilka organisatoriska och budgetmässiga förutsättningar behöver ni för att kunna arbeta med eventuella nya arbetssätt som framkommit?

För Röda Korsets del är det helt avhängigt att vi får få anslag via externa medel för att bedriva verksamheten fortsättningsvis.

Avsluta gärna med ett medskick till verksamheter som vill arbeta med liknande projekt.

Vi fick angripa projektet utifrån helt nya förutsättningar. Tänka helt nytt och våga ta nya steg med de sökande i siktet. Att på ett asylboende välja ut målgrupper var den första utmaningen. Vi inriktade oss på grupper som vi ansåg hade bästa förutsättningar att få stanna i landet och skapa en ny framtid.

Dokument och bilagor

Bilaga 1: Informationsblad om vårt arbete fram till hösten 2024.

Bilaga 2: Informationsblad om det pågående arbetet.

Bilaga 3: Två typer av intyg:

- ***Deltagarintyg***
- ***Tackintyg för volontärer*** (både svenska volontärer och deltagare som hjälpt till som volontärer)